

Dnr KOMU/948/11.00.01.02/2021

§ 22 Uppdatering av veterinärernas tillsynsplan 2021, Västkustens miljöenhet

Tillsynsnämnden § 22 26.5.2021

Miljö- och hälsoskyddschef Tommy Stenlund:

Tfn 044 727 1284, tommy.stenlund@korsholm.fi

Enligt 10 § i veterinärvårdslagen (765/2009) så ska kommunen utarbeta en plan för de veterinärtjänster som den ordnar samt för hur tillsynen över djurs hälsa och välbefinnande enligt denna lag ordnas på kommunens område. Planen ska innehålla uppgifter om sättet att producera veterinärtjänster, tillgången och kvaliteten på samt dimensioneringen av tjänsterna samt uppgifter om inspektioner, provtagningar och andra åtgärder som ingår i tillsynen. Vid planeringen av hur tjänsterna ska dimensioneras ska de tjänster beaktas som privata veterinärtjänsteproducenter tillhandahåller på kommunens område. Den här planen grundar sig på det nationella programmet för veterinärvården 2015–2021 (EHO).

Målet med planen är att öka planmässigheten, effektiviteten och kvaliteten inom tillsynen samt att fungera som verktyg vid fattande av beslut om och planeringen av de kommunala veterinärvårdstjänsterna. Syftet är också att säkerställa en saklig skötsel av uppgifterna samt verksamhetens planmässighet. Planen ska vara en del av tillsynsplanen för miljöhälsovården.

Miljö- och hälsoskyddschef Tommy Stenlunds förslag:

Västkustens tillsynsnämnd godkänner förslaget till plan för veterinärvården.

Paragrafen justeras genast.

Västkustens tillsynsnämnds beslut:

Förslaget godkändes.

Paragrafen förklarades genast justerad.

Bilageförteckning:

Plan för tillsynen över djurens hälsa och välfärd samt över de kommunala veterinärtjänsterna inom Västkustens miljöenhets område 2015–2021

Uppdatering 2021

Tillsynsplan för djurens hälsa och välfärd samt för de kommunala veterinärtjänsterna inom Västkustens miljöenhets område 2015–2021

Godkänd av Västkustens tillsynsnämnd 26.5.2021 § 22

Innehåll

1	Inledning.....	4
1.1	Planens syfte och rättsliga grund.....	4
1.1.1	Allmänt om veterinärvårdssystemet och dess uppgifter.....	4
2	Verksamhetsmiljön.....	5
2.1	Verksamhetsmiljön och förändringar i den.....	5
3	Resurser.....	5
3.1	Personresurser, ansvarsområdet och arbetsfördelning.....	5
3.2	Säkerställande av personalens kompetens.....	6
3.3	Privat serviceutbud.....	7
4	Datasystem.....	7
5	Samarbete och kommunikation.....	8
6	Avgifter.....	8
7	Genomförande av tillsynen.....	9
8	Tillsyn över djurhälsan.....	9
8.1	Beredskap för djursjukdomar.....	9
8.1.1	Misstanke om och fall av djursjukdom.....	10
8.1.2	Övervakningen av zoonoser.....	10
8.1.3	Hälsokontrollprogram.....	10
8.1.4	Kontroll av vattenbruksdjurens hälsa.....	11
8.1.5	Uppföljning av övriga sjukdomar.....	11
8.2	Artificiell förökning av djur.....	11
8.3	Animaliska biprodukter.....	12
8.3.1	Godkännande av anläggningarna i biproduktbranschen.....	12
8.3.2	Tillsynen av anläggningar.....	12
8.3.3	Nedgrävning av biprodukter.....	12
8.3.4	Insatsområden för tillsynen över biprodukter år 2021.....	13
8.3.5	Aktörer som använder obearbetade biprodukter, d.v.s. driftsansvariga för utfodring av vilda djur med kadaver.....	13
8.3.6	Återanvändning inom arten för pälsdjur.....	13
8.4	Import och veterinär gränskontroll.....	13
8.4.1	Handel på den inre marknaden och utförsel av levande djur och animaliska produkter som inte ska användas som livsmedel.....	14
8.4.2	Import på den på inre marknaden.....	14
8.4.3	Export på den inre marknaden.....	14
8.4.4	Export till länder utanför EU.....	14
8.5	Tillsynen över djurens välfärd.....	15
8.5.1	Djurskyddsinspektion som grundar sig på misstanke.....	15
8.5.2	EU-djurskyddsinspektioner på gårdarna.....	16
8.5.3	Granskning av tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet utan misstanke.....	16

8.5.4	Småskaliga slakterier.....	16
8.5.5	Djurtransporter.....	16
8.6	Stödövervakning.....	16
8.7	Märkning av djur och tillsyn av registrering.....	16
9	Verkställandet av veterinärvårdstjänster.....	17
9.1	Grundläggande veterinärtjänster.....	17
9.1.1	Innehåll.....	18
9.1.1.1	Telefonrådgivning.....	18
9.1.1.2	Sjukvård.....	18
9.1.1.3	Hälsovård.....	18
9.1.1.4	Avlivning.....	18
9.1.1.5	Intyg.....	19
9.2	Förebyggande hälsovård för nyttodjur.....	19
9.2.1	Efterfrågan på hälsovårdstjänster.....	19
9.2.2	Resursbehovet för hälsovårdsarbetet.....	19
9.3	Akut veterinärhjälp.....	20
9.3.1	Innehåll.....	20
9.3.2	Akut veterinärhjälp utanför tjänstetid.....	20
9.3.3	Centraliserad kontaktservice.....	21
9.4	Mål för tjänsternas tillgänglighet och kvalitet.....	21
9.4.1	Tidsbeställning.....	21
9.5	Verksamhetsutrymmen.....	21
9.6	Köptjänster.....	21
9.7	Tjänster utöver grundnivån.....	22
9.7.1	Specialveterinärtjänster.....	22
9.7.2	Remitteringsmöjligheter.....	22
9.7.3	Laboratorietjänster.....	22
10	Utvärdering av planerna och verkställandet av dem.....	22
11	Kvalitetssystem.....	22
11.1	Insamling av respons.....	22
11.2	Behandling av klagomål.....	23
11.3	Utveckling av verksamheten.....	23
12	Uppföljning och rapportering.....	23
12.1	Efterlevnaden av utfärdade bestämmelser och förbud.....	23
12.2	Övriga rapporter och statistik som begärs av myndigheter.....	23
12.3	Statistikföring över användning av veterinärtjänster.....	23
	Bilagor.....	24

1 Inledning

1.1 Planens syfte och rättsliga grund

Enligt 10 § i veterinärvårdslagen (765/2009) ska kommunen utarbeta en plan för de veterinärtjänster som den ordnar samt för hur tillsynen över djurs hälsa och välbefinnande enligt denna lag ordnas på kommunens område. Planen ska innehålla uppgifter om sättet att producera veterinärtjänster, tillgången och kvaliteten på samt dimensioneringen av tjänsterna samt uppgifter om inspektioner, provtagningar och andra åtgärder som ingår i tillsynen. Vid planeringen av hur tjänsterna ska dimensioneras ska de tjänster beaktas som privata veterinärtjänsteproducenter tillhandahåller på kommunens område. Planen grundar sig på riksomfattande program för tillsynen över djurens hälsa och välfärd och veterinärtjänsterna som kommunerna arrangerar (EHO) 2015–2021, Gemensamt riksomfattande tillsynsprogram för miljö- och hälsoskyddet för åren 2020–2024 och Fleråriga nationella tillsynsplanen för livsmedelskedjan (VASU) 2015–2020.

Målet med planen är att öka planmässigheten, effektiviteten och kvaliteten inom övervakningen samt att fungera som verktyg vid fattande av beslut om och planeringen av de kommunala veterinärvårdstjänsterna. Syftet är också att säkerställa en sakenlig skötsel av uppgifterna samt verksamhetens planmässighet. Planen är en del av tillsynsplanen för miljöhälsovården.

1.1.1 Allmänt om veterinärvårdssystemet och dess uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet leder och övervakar i egenskap av högsta myndighet verkställandet och iakttagandet av bestämmelserna om veterinärvård. Livsmedelsverket leder och övervakar i egenskap av centralförvaltningsmyndighet att bestämmelserna verkställs och iakttas.

Regionförvaltningsverket svarar åter för verkställandet och iakttagandet av tillsynen inom sitt eget område. Regionförvaltningsverken utför också själva tillsynen över veterinärvården, bland annat EU-djurskyddsinspektioner, tvärvillkorsövervakning och tillsyn över lagstiftningen om medicinsk behandling av djur samt kritiska djurskyddsuppgifter, antingen på eget initiativ eller på begäran av kommunens tillsynsmyndighet. Regionförvaltningsverket ansvarar för beredskapen med tanke på djursjukdomar i regionen, och deltar i bekämpningen då fall av allvarliga djursjukdomar yppar sig med hjälp av specialutbildade beredskapsveterinärer.

Staten betalar ersättning till kommunerna för de faktiska kostnader som uppgifterna medför, när det gäller bekämpning av djursjukdomar och sådana uppgifter i fråga om djurskydd som kommunveterinären utför och som hör till statens ansvarsområde

Västkustens miljöenhet har Korsholms kommun som värdkommun. Miljöenheten ansvarar för planeringen och verkställandet av övervakningen på området som omfattar Vörå, Korsholm, Malax, Korsnäs, Närpes, Kaskö och Kristinestad. Västkustens miljöenhet ordnar veterinärvårdstjänsterna på sitt område. Till dessa hör de grundläggande veterinärtjänsterna under vardagar och den akuta veterinärhjälp som förutsätts i veterinärvårdslagen. Inom området och i dess närområden finns flera privata veterinärmottagningar som kompletterar veterinärvårdstjänsterna.

Veterinärvårdslagens centrala mål är att utöka den förebyggande veterinärvården, och kommunerna ska bland annat som en del av de grundläggande veterinärtjänsterna ordna med förebyggande hälsovård för nyttodjur i en omfattning som motsvarar efterfrågan på hälsovårdstjänster. Privat veterinärvård kompletterar utbudet av tjänster med fokus på mindre djur och hästar samt delvis gårdsbesök, och inkluderar också veterinärtjänster på specialistnivå. Kommunerna kan också tillhandahålla sådana tjänster om de önskar.

2 Verksamhetsmiljön

Västkustens miljöenhet ansvarar för ordnandet av miljöhälsovården och veterinärvården inom sitt verksamhetsområde Vörå, Korsholm, Malax, Korsnäs, Närpes, Kaskö och Kristinestad. Det finns drygt 51 000 invånare på området. Mottagningarnas kunder är blandade och varierar från smådjur till nyttodjur.

2.1 Verksamhetsmiljön och förändringar i den

Efter revideringen av veterinärvårdslagen i november 2009 har staten börjat köpa tjänster i anslutning till myndighetstillsynen över djurens hälsa och välfärd av kommunerna. Målsättningen är att dra en tydligare gräns mellan myndighetstillsynen och veterinärtjänsterna. I handledningen inför verkställigheten av lagen har man därför starkt betonat vikten av att nya heltidstjänster för tillsynsveterinärer inrättas i kommunerna.

Staten tillhandahåller ”öronmärkta” pengar för ändamålet, och systemet är permanent stadfäst genom lag. Dessutom är det meningen att de kommunala tillsynsmyndigheterna lättare ska börja få hjälp av regionförvaltningsverken för skötseln av kritiska djurskyddsuppgifter.

En fungerande tillsyn förutsätter tillräcklig kompetens hos inspektörerna, rätt fokuserade riskbaserade inspektionsbesök, enhetliga och effektiva beslut ifall missförhållanden upptäcks samt att de korrigerande åtgärderna utförs fullt ut.

Tillsynen bör också innehålla uppföljning av kontrollbesöken och rapportering av kontrollresultaten, systematisk övervakning och en effektivare informationsgång mellan myndigheterna. En förutsättning för en mer enhetlig, systematisk och effektiv tillsyn är därför att tillsynens gemensamma datasystem och register används effektivare också på lokalnivå.

Behovet av veterinärtjänster påverkas av den fortsatta minskningen av antalet nyttodjur och av att produktionen koncentreras till allt större enheter. Den förebyggande hälsovården för nyttodjur får allt större betydelse, och utvecklingen innebär också utmaningar för tillsynen över djurens hälsa och välmående.

Antalet sällskapsdjur ökar hela tiden. Sällskapsdjuren har i dagens samhälle fått rollen av familjemedlemmar, och det ställs hela tiden allt större förväntningar och krav på veterinärtjänsterna för sällskapsdjur. Hästnäringen har en viktig roll som konsument av veterinärtjänster, både som yrkes- och som hobbyverksamhet.

Västkustens miljöenhet har en tjänst som tillsynsveterinär. Tjänsten har varit besatt sedan våren 2017.

3 Resurser

En uppskattning av resursbehovet för veterinärernas del finns i bilaga 1. Kartläggningen granskas och kompletteras kontinuerligt på basen av uppgifter som samlas in.

3.1 Personresurser, ansvarsområdet och arbetsfördelning

Västkustens tillsynsnämnd ansvarar för miljöhälsovården i kommunerna Korsholm, Vörå, Malax, Korsnäs samt städerna Närpes, Kristinestad och Kaskö. Miljöenhetens lokaler upprätthålls enligt samarbetsavtalet av primärkommunerna i samarbetsområdet och städtjänsterna ingår i detta. Förvaltningsuppgifter sköts av enhetens miljö- och hälsoskyddschef och byråsekreterare. Västkustens tillsynsnämnd är myndighet för veterinärvården och där fungerar en miljö- och hälsoinspektör som sekreterare. En tjänst som tillsynsveterinär är inrättad och till uppgifterna hör att fungera som beredande för veterinärens i tillsynsnämnden. Den kommunala tillsynsmyndighetens

övervakningsområde har ca 51 000 invånare. Korsholms kommun fungerar som värdkommun för miljöhälsovårdsarbetet.

Det finns fem tjänster som kommunveterinär. År 2021 inrättas en ny veterinärtjänst som vikarierar för de övriga veterinärerna. Veterinärerna finns vid de kommunala veterinärmottagningarna i Pörtom, Malax, Smedsby (mottagningen finns tillfälligt i Vörå), Vörå och Tjock. I Kristinestad sköts tjänsten av två veterinärer tillsammans; de övriga kommunala tjänsterna är heltidstjänster. En förteckning över personalen vid Västkustens miljöenhet finns i bilaga 2.

Samtliga tjänsteinnehavare, med undantag för tillsynsveterinären, deltar i jouren som är indelad i två jourdistrikt, norra och södra. Utöver detta används vikarier under semestrar och andra ledigheter. Kundkretsen motsvarar det typiska inom området: Närpes har mycket fjäderfä, Malax–Korsnäs pälsdjur, Vörå svin och Kristinestad nötkreatur. Utrustningen på mottagningarna är grundläggande, förutom i Pörtom där specialutrustning som röntgen finns. Övernattningsutrymmen för den jourande veterinären finns vid mottagningarna i Vörå och Pörtom.

Jouren sköts inom två jourområden. I den norra jourringen ingår kommunerna Korsholm, Laihela, Vasa och Vörå. Utgifterna fördelas så att Vasa svarar för 60 procent och Korsholm för 40 procent av kostnaderna. Korsholm sköter administrationen. Antalet jourande veterinärer är fyra. Dessutom deltar ett varierande antal privata veterinärer i jouren.

I den södra jourringen ingår kommunerna Kaskö, Kristinestad, Korsnäs, Malax och Närpes. Den totala kostnaden för denna jourring finns till 100 procent under Västkustens tillsynsnämnd. Antalet veterinärer är minst fem.

Tjänsteinnehavarna vikarierar varandra turvis under kortare frånvaron, såsom några dagars kurser och kortare semestrar. Som tilläggsresurs fungerar de veterinärer som deltar i jouren och vikarierar vid behov. Också andra utomstående veterinärer anlitas som vikarier.

Veterinärvårdslagen förutsätter att jouren ordnas på ett område som utgörs av en eller flera ekonomiska regioner med separat jour för smådjur och nyttodjur. Detta har i praktiken tolkats så, att separeringen av jourerna inte är nödvändig, om jouren kan skötas så att vården av nyttodjur inte störs av smådjursvården. På södra jourområdet är antalet journalsamtal betydligt mindre än på norra jourområdet.

3.2 Säkerställande av personalens kompetens

Enligt artikel 6 i kontrollförordningen ska den behöriga myndigheten se till att samtlig personal som utför offentlig kontroll håller sig uppdaterade på sina respektive kompetensområden och vid behov får regelbunden vidareutbildning. Även lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000) kräver underhållande och utveckling av yrkesskickligheten. I det nationella programmet har åtta dagars fortbildning i året ansetts vara nödvändigt.

Inom Västkustens miljöenhet har medel reserverats för utbildning i veterinärvårdens budget. En del av utbildningen, t.ex. med anknytning till beredskap, ersätts av regionförvaltningsverket.

Personalens kurser och utbildningar registreras inom enheten för att man vid behov skall kunna uppskatta utbildningens tillräcklighet och täckning. Registreringen fungerar samtidigt som utbildningsplan. Veterinärerna har inte varit beredda att binda sig till en på förhand uppgjord plan, utan vill kunna delta i lämplig utbildning när det ordnas. I praktiken har det funnits möjlighet till önskad utbildning inom de budgeterade medlen. Vid behov anställs vikarier för kursdagar, som t.ex. kommunveterinärdagar, så att veterinärvård finns att tillgå även när de ordinarie tjänsteinnehavarna inte är närvarande.

(En utbildningsplan för Korsholms kommun är under arbete och Västkustens miljöenhet ingår i den.)

Vid anställning av kommunveterinär kontrolleras deras behörighet via de intyg de uppvisar och endast behöriga licensierade veterinärer anställs. Behörigheten fastställs också genom den informationstjänst som Livsmedelsverket upprätthåller. Vid anställandet av vikarier kontrolleras deras rätt att utöva veterinäryrket genom Livsmedelsverkets informationstjänst och de intyg vikarierna uppvisar. Ingen annan inom enheten eller utanför den som inte har de kvalifikationer som krävs får utföra uppgifter som ska utföras av en veterinär. Varje tjänsteinnehavare ansvarar för att hen inte delegerar vidare uppgifter till personer som inte får utföra dessa.

3.3 Privat serviceutbud

Enligt 10 § i veterinärvårdslagen ska kommunen vid planeringen av hur tjänsterna ska dimensioneras beakta de tjänster som privata veterinärtjänsteproducenter tillhandahåller på kommunens område. Enligt 11 § i lagen måste kommunen ordna med grundläggande veterinärtjänster som är tillgängliga vardagar under tjänstetid för andra husdjur än nyttodjur bara, om sådana tjänster inte annars finns tillgängliga inom samarbetsområdet. Enligt 13 § i veterinärvårdslagen ska kommunen ordna med akut veterinärhjälp som är tillgänglig under alla tider på dygnet för husdjur som finns på kommunens område. Kommunen kan med stöd av 17 § i veterinärvårdslagen ingå avtal med en privat veterinärtjänsteproducent om produktion av de grundläggande veterinärvårdstjänster och akuta veterinärhjälp som ligger på kommunens ansvar.

Flera privata veterinärmottagningar fungerar inom området för Västkustens miljöenhet. Det finns även privata mottagningar i områdets omedelbara närhet. Dessa håller öppet enligt eget val och kan inte påverkas av kommunen. En lista över privata veterinärmottagningar inom området finns i bilaga 3.

4 Datasystem

För användning och ibruktagning av olika datasystem ska tillräckliga resurser anslås. Dessutom ska man säkerställa att användarna kan använda systemen.

Tillsynen över djurs hälsa och välfärd stöds av flera informationssystem och register som har anknytning till varandra. Vid import och handel på den inre marknaden används dessutom systemet TRACES. Alla Västkustens veterinärer har tillgång till TRACES.

TRACES (Trade Control and Expert System) är ett webbaserat system som upprätthålls av kommissionen, och som är utvecklat för att trygga möjligheten att spåra och övervaka djurprodukter och levande djur i handeln på den inre marknaden och vid import från länder utanför EU.

Djurhållarregistret är Livsmedelsverkets egen tillämpning avsedd för registerföring över djurhållare. I tillämpningen registreras också djurhållningsplatserna.

Elvi är ett administrativt program, som stegvis ersätter Elite och Elvis. I Elite finns register över veterinärer, djurtransportörer, djurförmedlare och läkemedel. I Elvi kommer tjänsteförrättningar, sjukdomsfall, program för sjukdomsbekämpning, tillstånds- och anmälningspliktiga djurgårdar samt begränsande föreskrifter att sparas.

Pikantti är ett extranet för tillsynsmyndigheterna. Målet är att Pikantti ska bli en användarvänlig kommunikationskanal som är i aktivt bruk vid interaktioner mellan myndigheterna.

Förutom de datasystem som myndigheterna använder har aktörerna också egna uppföljningssystem som de använder:

Naseva är ett system för uppföljning av hälsovården på nötkreatursgårdar som upprätthålls av Föreningen för bekämpning av djursjukdomar (ETT). Det är en webbaserad tillämpning som används av nötkreatursgårdarna, veterinärerna och andra samarbetspartner såsom mejerierna, slakterierna och rådgivningen. I Naseva sparas hälsovårdsåtgärderna på de mjölkboskaps- och köttboskapsgårdar som ingått hälsovårdsavtal.

Sikava är ett system för uppföljning av hälsovården på svingårdar och är en webbaserad tillämpning, som används av svingårdarna, veterinärerna och andra samarbetspartner inom sektorn, såsom slakterierna och rådgivningen. Registret upprätthålls av ETT rf. Sikava har koordinerat slakteriernas olika system för hälsoklassificering av svingårdar till ett centralt nationellt register.

Veterinärerna inom Västkustens miljöenhet har efter eget önskemål tillgång till veterinärprogram ProVet eller KuusiVet. Uppgifterna i dessa system är tillgängliga endast för den enskilda tjänsteinnehavaren. Inom livsmedelsövervakningen och mjölkhygieninspektioner används databasen VATI, dit användningsrättigheter beviljas enligt behov. Veterinärerna har möjlighet att få rättigheter till Pikantti och övriga register enligt önskemål. Vid behov kan IT-stöd erhållas från IT-avdelningen i Korsholm. VATI-skolning kan ordnas inom enheten. Övrigt stöd används enligt behov.

5 Samarbete och kommunikation

Samarbetsparter inom myndighetsarbetet är bl.a. regionförvaltningsverket, Livsmedelsverket, polisen och övriga kommunala tillsynsmyndigheter och hälsovård. Samarbete kan förekomma inom rutintillsynen samt vid assistans gällande en annan myndighets förvaltningsärende och vid behov av tjänstehjälp. Varje tjänsteinnehavare kan på sitt håll hålla kontakt med samarbetsparter för att utreda ärendet eller för att säkerställa funktionen av tillsynen. Informationsutbyte inom enheten hör till varje tjänsteinnehavare så att smidig kundbetjäning och effektiv tillsyn kan säkerställas. Vid behov hålls allmänna möten med samarbetsparterna för att förbättra samarbetet och smidigheten i behandlingen av ärenden.

Västkustens miljöenhet har egna internetsidor under adressen www.korsholm.fi. Sidorna upprätthålls med egna krafter kontinuerligt. På sidorna finns bl.a. veterinärernas jourtelefonnummer och kontaktuppgifter samt blankett för djurskyddsanmälan med vilken man kan informera myndigheterna om något djur misskött eller om brister i förhållanden. Information om telefonnummer till veterinärjouren finns också i tidningar.

Om aktuella ärenden inom Västkustens miljöenhet meddelas också vid behov på anslagstavlor för kommunerna inom verksamhetsområdet. Information till allmänheten ges på båda inhemska språken.

Beredskapsplanen för samarbetsområdet har uppdaterats i oktober 2019 och en genomgång görs årsvis. Miljöenheten har en kommunikationsplan. Miljö- och hälsoskyddschefen är ansvarig för den allmänna informationen.

6 Avgifter

Klinikavgifter vid enhetens veterinärmottagningar tas inte ut och har i praktiken ansetts vara mycket arbetsdrygt och svårt.

För de båda jourområdena finns egna journummer. Samtal till dessa nummer är avgiftsbelagda. Jourtjänstens samtalsavgift är 1,527 €/min + lna kl. 8–20 och 3,551 €/min + lna kl. 20–8 (inkl. moms 24 %).

Veterinärbesöken subventioneras inom Västkustens tillsynsenhets område. Tillsynsnämnden har fattat beslut som berör alla medlemskommuner om att delta i kostnader som ett nyttodjurs ägare eller innehavare åsamkas för den del av besöksavgiften och resekostnadsersättningen till en veterinär som överstiger beloppet av ersättningen för en besöksavgift som motsvarar en 40 km resa och för motsvarande resekostnader som överstiger 80 km tur och retur.

7 Genomförande av tillsynen

Målsättningen för tillsynen över djurens hälsa och välfärd är att implementera de mål som fastställts i lagstiftningen om djursjukdomar, djurskyddslagstiftningen och lagstiftningen om medicinsk behandling av djur och lagarna om bekämpning av djursjukdomar som med lätthet sprider sig.

Tillsynen över djurs hälsa och välfärd genomförs på regional och på lokal nivå. Det ska finnas tydligt definierade ansvarsområden och uppgifter för tillsynens olika nivåer. Dessutom ska myndigheterna och aktörerna handla i gott samarbete. Vid styrningen av tillsynen vill man eftersträva ett riskbaserat urval, dock med beaktande av lagstiftningens krav. Tillsynen genomförs både i form av förhandsplanerade kontroller och genom kontroller som grundar sig på misstanke. Olika projekt kan organiseras av regionförvaltningsverken. Deltagandet i dem avgörs enligt behov och från fall till fall.

Vid genomförande av tillsynen beaktas de mål för tillsynen som ingår i Livsmedelsverkets tillsynsstrategi:

- tillsynen fungerar på ett exemplariskt sätt i hela tillsynskedjan
- tillsynen är resultatgivande, effektiv, enhetligt och riskbaserat inriktad i hela landet
- kompetensen inom tillsynen ligger på en hög nivå
- tillsynen är kundvänlig och högklassig
- kommunikationen inom tillsynen är effektiv och förutsäggande
- laboratorieverksamheten och informationshanteringen stöder effektivt tillsynen, och att man litar på tillsynen och värdesätter den.

8 Tillsyn över djurhälsan

8.1 Beredskap för djursjukdomar

Beredskapen inför risken för spridning av djursjukdomar som med lätthet sprider sig är en central del av tillsynen över djurhälsan. För att sjukdomsfallen ska upptäckas i ett tidigt skede, bör åtgärder för att bemästra dem snabbt sättas in. För att kunna välja kostnadseffektiva åtgärder utan att riskera resultatet av sjukdomsbekämpningen och snabbt få tillgång till de redskap som behövs krävs en omfattande förhandsplanering, anskaffningar, ingående av avtal, aktiv informationsspridning, utbildning av aktörer och praktisk träning. Denna planering görs främst av Livsmedelsverket. Det är också skäl att förhandsplanera hur den övriga veterinärvården fungerar och planera hur personresurserna fördelas i en undantagssituation.

Alla veterinärerna inom Västkustens miljöenhet sköter om verkställandet och tillsynen av lagen om djursjukdomar och bestämmelser givna med stöd av den inom verksamhetsområdet. Bekämpningen av djursjukdomar beskrivs i kommunens beredskapsplan. Där redogörs för förfaringsättet på lokal nivå vid fall av smittsamma djursjukdomar. Deltagandet i beredskapsövningar avgörs från fall till fall eller enligt förordnande.

Vid frånvaron vikarierar veterinärerna varandra. Vid behov tas vikarier in. I första hand används de utomstående veterinärer som deltar i jouten.

Länsveterinärerna har rätt att vid behov förordna att en kommunveterinär verkar också i en annan kommuns område inom regionförvaltningsverkets verksamhetsområde, och Livsmedelsverket har motsvarande rättighet beträffande alla veterinärer för hela landets del.

8.1.1 Misstanke om och fall av djursjukdom

De smittsamma djursjukdomarna delas enligt lagen in i djursjukdomar som skall bekämpas och övriga djursjukdomar. De djursjukdomar som ska bekämpas enligt lag indelas vidare i djursjukdomar som med lätthet sprider sig, farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska övervakas.

Tjänsteveterinären ansvarar för bekämpningsåtgärderna mot djursjukdomar som ska bekämpas enligt lag. Om åtgärderna för bekämpning av vissa djursjukdomar som enligt lagen ska bekämpas har stadgats genom särskilda bestämmelser enligt lagen om djursjukdomar.

En misstanke om att en smittsam djursjukdom förekommer kan i regel uppstå på två sätt, antingen på basis av kliniska symptom eller förändringar i nyckeltalen för produktionen hos ett djur eller en grupp av djur på en gård, eller på basis av prov som analyserats i laboratorium. Kommunveterinärerna ansvarar för skickandet av månadsrapporter till regionförvaltningsverket. Vid behov informeras hälsovården om förekomsten av djursjukdomar. Inom samarbetsområdet finns sex hälsovårdscentraler och kontakt hålls till dem på vars område fallet finns.

Kommunveterinären vidtar de åtgärder som behövs i respektive fall av misstänkt djursjukdom på basen av lagstiftningen. Vid behov bestäms om begränsningar i verksamheten och verksamhetsidkaren åläggs nödvändiga åtgärder. Nödvändiga prov tas för att konstatera djursjukdom och senare för att konstatera när åtgärderna kan avslutas. I alla skeden hålls kontakt med länsveterinären och rapporter sänds.

8.1.2 Övervakningen av zoonoser

Vissa djursjukdomar kan också smitta människor och göra att människan blir sjuk, t.ex. salmonella och vissa typer av influensa. Människor kan också smitta djur. För att förhindra spridningen av sådana s.k. zoonoser måste samarbetet med hälsovården löpa friktionsfritt. Tillsynen över zoonoser som sprids via animaliska livsmedel beskrivs i programmet för riksomfattande livsmedelstillsyn.

Kommunveterinären är skyldig att anmäla om förekomst av någon av de separat uppräknade zoonoserna till den hälsocentralläkare som ansvarar för bekämpning av smittsamma sjukdomar på hans verksamhetsområde.

8.1.3 Hälsokontrollprogram

För vissa djursjukdomar som enligt lag ska bekämpas har man genom speciallagstiftning fastställt en miniminivå för de kontroller som ska utföras inom ett hälsokontrollprogram. Till dessa särskilt reglerade hälsokontrollprogram hör salmonellaövervakningsprogrammen för höns, broilrar och kalkoner. Dessutom finns frivilliga kontrollprogram för maedi-visna samt scrapie hos får och getter samt kontrollprogrammet för tuberkulos hos hägnade hjorddjur. Också exempelvis anläggningar som exporterar fjäderfä ska genomföra ett separat hälsokontroll- och provtagningsprogram.

I hälsokontrollprogrammen ingår regelbundna besök på djurhållningsställena, provtagning eller uppföljning av provtagningen. Gårdsbesökens frekvens är mestadels beroende av djurhållningens syfte eller hälsoklassificeringen. I bilaga 1 framgår antalet hälsovårdsavtal som för närvarande finns på Västkustens miljöenhets område. En kontinuerlig uppföljning görs. Tjänsteinnehavarna skickar efter gårdsbesök information om programmen till regionförvaltningsverket. Samtidigt skapas en enhetlig dokumenthantering inom enheten. Ett register över gårdar som hör till kontrollprogrammet för

salmonella finns. Man strävar efter att förverkliga övervakningen i enlighet med rekommendationer och program, som t.ex. salmonellaövervakningsprogrammet samt den praxis som förutsätts i dem.

8.1.4 Kontroll av vattenbruksdjurens hälsa

Fiskproven och kontrollen av anläggningarna vid vattenbruksföretag görs enligt de av EU godkända VHS programmen (på restriktionsområden), programmen för tilläggsgarantier (sjukdomarna BKD, IPN, SVC och Gyrodactylus salaris) samt delvis på basis av risk. Livsmedelsverket är skyldigt att rapportera om implementeringen av kontrollprogrammen till jord- och skogsbruksministeriet och EU.

Programmen kan ändras t.ex. på grund av att sjukdomssituationen förändras eller om det kommer nya sjukdomar på listan över sjukdomar som ska övervakas. Livsmedelsverket skickar årligen ett separat instruktionsbrev till regionförvaltningsverken, där man ger närmare anvisningar om det kommande årets inspektioner och provtagningar. Instruktionen innehåller lagstadgade krav samt rekommendationer.

Dessutom finns fiskodlingsanläggningar på samarbetsområdet och de övervakas av den kommunveterinär inom vars område var och en finns. Livsmedelsverket har skapat ett register över dessa med riskbedömning och inspektionsfrekvens.

Syftet vid kontrollerna är att den övervakande veterinären bekantar sig med anläggningens funktion och dess risker, särskilt utgående från den beskrivning över egenkontrollen som anläggningen utarbetat.

Anläggningarnas egenkontroll granskas, och man ska tillsammans med företagaren försöka utveckla den. Vid granskningarna används Livsmedelsverkets blanketter som uppgjorts för ändamålet. Kommunveterinären skickar en kopia av de ifyllda blanketterna till regionförvaltningsverket och Livsmedelsverket.

8.1.5 Uppföljning av övriga sjukdomar

Livsmedelsverket begär årligen prov för uppföljning av sjukdomar enligt en separat plan. Största delen av de prov som begärs bygger på gemenskapslagstiftningen, och Livsmedelsverket är skyldigt att rapportera om genomförandet av uppföljningsprogrammen till jord- och skogsbruksministeriet och EU. Livsmedelsverket skickar ett separat brev till regionförvaltningsverken om genomförandet av uppföljningsprogrammen i de fall då programmen inte förutsätts enligt nationell lagstiftning. Sådana uppföljningsprov som begärs separat årligen är bland annat prov från gårdar och slakterier för undersökning av fågelinfluensa.

Den veterinär som fått begäran om provtagning ansvarar för dess utförande inom utsatt tid. Ifall tjänsteinnehavaren inte kan ta prov inom utsatt tid, skall denne försäkra sig om att en annan tjänsteinnehavare tar proven. Vid behov utser arbetsgivaren provtagaren. Uppgifterna om provtagningen bokförs enligt Livsmedelsverkets anvisningar.

8.2 Artificiell förökning av djur

Artificiell reproduktion av hästar regleras genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om krav på verksamheten vid hästseminstationer (41/VLA/2006) och av jord- och skogsbruksministeriets förordning om krav på behandling av och kvaliteten på embryon och äggceller från hästdjur (8/VLA/1998) jämte ändringar. Om de tillstånd som krävs för artificiell reproduktion bestäms i hästhushållningslagen (20.8.1993/796) och det beslut om förutsättningar för utövande av artificiell reproduktion av djur (22/00) som jord- och skogsbruksministeriet utfärdat med stöd av den.

8.3 Animaliska biprodukter

8.3.1 Godkännande av anläggningarna i biproduktsbranschen

Enligt europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 (biproduktsförordningen) ska anläggningar som bearbetar, lagrar och bortskaffar biprodukter vara godkända av en behörig myndighet.

Dessutom ska myndigheten regelbundet utföra inspektioner i och tillsyn över de godkända anläggningarna. Tillsynsmyndigheterna för varje anläggningstyp har fastställts i JSM:s förordning nr 1193/2011.

Regionförvaltningsverket godkänner anläggningar som bedriver mellanhantering, sådana hygieniseringsenheter där biprodukter hanteras för att levereras till biogasanläggningar eller kompostering och som inte finns i anslutning till en anläggning som har godkänts enligt biproduktförordningen samt bearbetningsanläggningar som använder alternativa metoder enligt tillämpningsförordningen. Regionförvaltningsverket registrerar en del av de tekniska anläggningarna.

Kommunveterinärerna godkänner förbränningsanläggningar, samförbränningsanläggningar och lagringsanläggningar för produkter som har framställts av biprodukter då avsikten är att bortskaffa produkterna genom förbränning eller genom att föra dem till en godkänd avstjälningsplats. Kommunalveterinärerna registrerar en del av de tekniska anläggningarna och anläggningar där det lagras produkter som har framställts av biprodukter då produkterna är avsedda för tekniska ändamål. Beslut om godkännande och registrering ska omedelbart anmälas till Livsmedelsverket. En inspektionsberättelse ska avfattas över inspektionerna för godkännande. Lagstiftningen gällande biprodukter håller för närvarande på att revideras.

8.3.2 Tillsynen av anläggningar

Om tillsynen över anläggningar som godkänts och registrerats enligt biproduktförordningen föreskrivs i 23 § i ministeriets förordning 1193/2011. Kommunveterinärerna övervakar verksamheten i de anläggningar som de har godkänt och registrerat utgående från den tillsynsplan som görs upp på basis av Livsmedelsverkets årliga tillsynsplan. Livsmedelsverket definierar i sin anvisning det antal anläggningar som ska inspekteras under ett år på kommunens område.

Inom samarbetsområdet finns tre förbränningsanläggningar (Korsholm, Solf, Närpes), en lagringsanläggning (Närpes), fyra foderkök (Molpe 1, Korsnäs 2, Norrnäs 1) och en biogasanläggning (Korsholm) samt två fodercentraler på gård.

Inga inspektioner enligt tillsynsplanen görs år 2021 till förbränningsanläggningar med undantag för de anläggningar som inte inspekterats under föregående år.

Inga inspektioner enligt kommunveterinärernas tillsynsplan har planerats för år 2021 i biogasanläggningar.

8.3.3 Nedgrävning av biprodukter

Kadaver av idisslare, pälsdjur, svin och fjäderfä ska samlas in och föras till Honkajoki destruktionsanläggning. Hästar kan grävas ner. Dödfödda produktionsdjur kan också grävas ner.

Vid behov granskar kommunveterinären att aktörerna utför den bokföring över nedgrävda biprodukter som krävs, inspekterar den biprodukt som bortskaffas och platsen där nedgrävningen görs. Dessutom övervakas att biprodukterna bortskaffas enligt bestämmelserna.

Kommunveterinärerna följer med hanteringen av biprodukter inom sina områden och att bestämmelserna följs. De har bra kännedom om djurgårdarna och kan utnyttja det i tillsynen.

Granskningar utförs av kommunveterinärerna i mån av möjlighet. Inspektionerna ska i första hand riktas till de gårdar där det på basis av tidigare inspektioner eller uppgifter från djurförteckningar finns tecken på att bestämmelserna inte följts. Vid brott mot bestämmelserna vidtas åtgärder enligt gällande lagstiftning. Vid behov utförs även efterkontroller.

8.3.4 Insatsområden för tillsynen över biprodukter år 2021

Gårdsvis tillsyn över biprodukter, inkl. fodercentraler på gård och vattenbruksanläggningar.

8.3.5 Aktörer som använder obearbetade biprodukter, d.v.s. driftsansvariga för utfodring av vilda djur med kadaver

Då användandet av obearbetade biprodukter är tillåtet, ska aktören göra en skriftlig anmälan till kommunveterinären inom vars verksamhetsområde biprodukterna används. Veterinärerna övervakar användningen av kadaver, granskar dem med tre års mellanrum och förbjuder användningen av dem om det förekommer risk för sjukdomar eller läkemedelsrester. Vid behov inspekteras även de platser där biprodukter används.

Anmälningarna om användning och påbörjande av användning av andra obearbetade biprodukter sammanställs och rapporteras till regionförvaltningsverket av den veterinär som ansvarar för uppgiften.

8.3.6 Återanvändning inom arten för pälsdjur

Nästan alla pälsdjursfarmar i Finland som har rävar och/eller mårddhundar tillämpar undantaget från förbudet för återanvändning inom arten som medgett i Finland. Med återanvändning inom arten avses bearbetning av pälsade slaktkroppar av rävar i en bearbetningsanläggning av klass 2 och användning av kroppsmassan för utfodring av rävar. På samma sätt används massan som fåtts från pälsningskroppar av mårddhundar i foder för mårddhundar.

Vid utfodring i kors utfodras massan som bearbetats av räv-, mårddhund- och minkslaktkroppar till olika pälsdjur. Kroppar av minkar som bearbetats får endast användas i kors, d.v.s. för utfodring av rävar och mårddhundar.

Gårdar som enbart har rävar får inte själv koka slaktkroppar för att användas i foder. Samma gäller för mårddhundar. Kommunveterinärerna ska kontrollera att återanvändning inom arten inte sker på gårdar där det inte är tillåtet.

8.4 Import och veterinär gränskontroll

Levande djur och animaliska produkter som importeras från länder utanför EU anländer alltid till Finland via en veterinär gränskontrollstation, där de underkastas en veterinär gränskontroll. Vanligen föranleder de importerade partierna inga åtgärder på regional eller lokal nivå. I vissa fall krävs för import en särskild kontroll i efterhand på destinationsorten. Detta gäller till exempel hästar som importeras från Ryssland och vissa kanaliserade biprodukter. Länsveterinärerna får via programmet TRACES information om partier av djur och produkter som importeras från tredje land och som på grund av risk för djursjukdomar ska kontrolleras särskilt på destinationsorten. Läsveterinären ska utgående från den information hen fått utföra nödvändiga åtgärder för att förhindra spridning av djursjukdom, informera den övervakande kommunalveterinären, vid behov granskar partiet på destinationsorten, isolera partiet, utföra provtagning och annat som krävs enligt lagen.

8.4.1 Handel på den inre marknaden och utförelse av levande djur och animaliska produkter som inte ska användas som livsmedel

Importörer och exportörer av vissa djur och produkter på den inre marknaden registrerar sig hos Livsmedelsverket. Ett importparti får inte godkännas vid granskningen eller ett exportparti skickas iväg om inte tjänsteveterinären är absolut säker på att villkoren för import eller export uppfylls.

8.4.2 Import på den inre marknaden

Vid handel på den inre marknaden är importören skyldig att i fråga om vissa djur och produkter skicka en förhandsanmälan till Livsmedelsverket om det parti som importerats.

De importerade partierna ska åtföljas av ett hälsointyg som beviljats av tjänsteveterinären i ursprungslandet enligt TRACES-systemet och/eller andra dokument. Importören är skyldig att kontrollera varje importerat parti. Om bestämmelseplatsen står under daglig övervakning av en tjänsteveterinär, utförs kontrollen av den tjänsteveterinär som övervakar slakteriet eller djurhållningsplatsen, på en seminstation för nötkreatur eller svin eller ett spermialager för nötkreatur utförs kontrollen av stationsveterinären. Om det förekommer brister i detta är importören skyldig att anmäla om saken till den övervakande tjänsteveterinären. Om partiet inte fyller importkraven släpps den inte på marknaden. Livsmedelsverket informeras om förkastade partier.

8.4.3 Export på den inre marknaden

Tjänsteveterinären granskar partiet före avsändandet enligt Livsmedelsverkets anvisningar. Man granskar också att registreringen är gjord och att den är i kraft för partiet i fråga om det krävs. Tjänsteveterinären utfärdar på basen av granskningen ett hälsointyg, som innehåller den ifrågasvarande djurartens och produktens uppgifter. Vid export inom den inre marknaden ska exportören be den övervakande tjänsteveterinären granska de djur som ska exporteras. Uppföljningen sker via TRACES. Export av hästar, som är det vanligaste exportdjuret, behöver inte registreras i TRACES, undantag är hästar till slakt.

Åtgärderna utförs på exportörens bekostnad.

8.4.4 Export till länder utanför EU

Exportören ber tjänsteveterinären utföra inspektionen. Man måste noga försäkra sig om att mottagarlandets villkor för export uppfylls.

Det rekommenderas att de fastställda kriterierna eller det färdiga hälsointyget har skickats från mottagarlandets myndigheter till Livsmedelsverket eller jord- och skogsbruksministeriet. Om mottagarlandet inte skickar ett färdigt hälsointyg, och ett sådant inte finns från tidigare (på Livsmedelsverket kan man fråga om intyg för tidigare, motsvarande exporter), utarbetar exportören ett hälsointyg på en av Livsmedelsverket uppgjord botten enligt mottagarlandets villkor. Livsmedelsverket och mottagarlandets myndigheter godkänner intyget och det slutliga intyget skickas alltid till Livsmedelsverket för kännedom. Tjänsteveterinären och Livsmedelsverket kontrollerar tillsammans, om exportvillkoren kan uppfyllas ifråga om det djur eller den produkt som ska exporteras. Om villkoren inte kan uppfyllas, kan jord- och skogsbruksministeriet tillsammans med Livsmedelsverket förhandla med mottagarlandet om kraven. Exportintygen för export till Ryssland ska beställas från Livsmedelsverket. Endast en veterinär som har Livsmedelsverkets utbildning får skriva ut intyg. En av Västkustens veterinärer har genomgått utbildningen.

Endast tjänsteveterinären kan utarbeta och beställa exportintyg. I fråga om levande djur utförs kontrollerna och ifylls intygen vanligen av kommunveterinären. Exportören svarar för åtgärdernas kostnader.

Förutom med Ryssland har man på EU-nivå också förhandlat om en harmonisering av exportvillkoren med bl.a. USA och Kanada. Då kommenterar Livsmedelsverket exportvillkoren och utfärdar ett eventuellt färdigt intyg, om detta redan har överenskommits.

8.5 Tillsynen över djurens välfärd

Med tillsynen över djurens välbefinnande avses den djurskyddstillsyn som bygger på djurskyddslagen, djurtransportlagen, djurtransportförordningen samt de bestämmelser som grundar sig på dessa. De regionala och lokala djurskyddsmyndigheternas uppgift är att övervaka att djur sköts, behandlas, används och transporteras enligt djurskyddsbestämmelserna.

Tillsynsveterinären, kommunveterinärerna och polisen övervakar att djurskyddslagen, djurtransportlagen och djurtransportförordningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem iakttas på området för Västkustens miljöenhet. Efterlevnaden av djurskyddslagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den övervakas i kommunens område dessutom av den tjänsteinnehavare (miljö- och hälsoinspektör) som sköter hälsoskyddsövervakningen i kommunen. I praktiken sköts majoriteten av övervakningen av veterinärerna.

I regionförvaltningsverken svarar länsveterinärerna för tillsynen över djurskydds- och djurtransportlagstiftningen. Utöver det kan också regionförvaltningsverket på de villkor man fastställt eller lagstiftningen ställer bevilja en djurskyddsövervakare rätt att utföra djurskyddsinspektioner på andra djurhållningsplatser än de som omfattas av hemfriden. Området för Västkustens miljöenhet har ingen med befogenhet att fungera som djurskyddsövervakare.

Efterlevnaden av den gällande djurskyddslagstiftningen övervakas genom djurskyddsinspektioner. Om det upptäcks vid en inspektion, att bestämmelserna om djurskydd har överträtts, vidtar djurskyddsmyndigheten de åtgärder som lagstiftningen förutsätter. Om djurskyddsmyndigheten har konstaterat att bestämmelserna om djurskydd har överträtts, fattar myndigheten ett förvaltningsbeslut i djurskyddsärendet och är skyldig att genast göra en anmälan om ärendet till polisen och till regionförvaltningsverket.

När man konstaterar förfaranden som bryter mot bestämmelserna gällande djurskydd, vidtas åtgärder i enlighet med lagstiftningen. Dokumenteringen över djurskyddsinspektionerna förvaras i digital form i tillsynsveterinärens mapp bakom lösenord.

8.5.1 Djurskyddsinspektion som grundar sig på misstanke

Om det finns anledning att misstänka att ett djur sköts, behandlas eller används i strid med djurskyddslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, har regionförvaltningsverket, kommunveterinären, den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen, polisen och djurskyddsövervakaren rätt att verkställa inspektion.

Den som verkställer en inspektion har rätt att få tillträde till de utrymmen där djuren hålls och att utan ersättning ta de prov som behövs för inspektionen. Vid inspektionen inspekteras förutom själva djuren och djurhållningsplatsen samt förhållandena där också den föda, dryck, utrustning och redskap som är avsedda för djuren.

En inspektion på grund av misstanke utförs oftast av kommunens tjänsteveterinär. På begäran av den lokala djurskyddsmyndigheten kan ansvaret för en inspektion och beslut om svårare djurskyddsuppgifter överföras från kommunen till länsveterinären. Kommunen kan också begära att ärendet överförs till regionförvaltningsverket till exempel om en aktör har underlåtit att iakttä upprepade förbud eller förordnanden som man tilldelats, och det finns behov av att förena förbudet

eller förordnandet med vite eller hot om tvångsåtgärd. Kommunen kan också be att ärendet ska överflyttas till regionförvaltningsverket om det till exempel finns flera djur på inspektionsobjektet för vilka det finns behov av att vidta i 44 § i djurskyddslagen nämnda omedelbara åtgärder för att trygga djurens välbefinnande.

8.5.2 EU-djurskyddsinspektioner på gårdarna

Livsmedelsverket och regionförvaltningsverket får för tillsynen över att djurskyddslagen och med stöd av den utfärdade bestämmelser följs eller för fullgörande av skyldigheter enligt ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller då Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter detta förordna tjänsteveterinärer att utföra utredningar och undersökningar i sådana djurhållningsenheter där djur hålls för idkande av näring.

8.5.3 Granskning av tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet utan misstanke

Inspektioner kan göras också utan misstanke om överträdelse av djurskyddslagen på sådana platser, där verksamheten förutsätter ansökan om sådant tillstånd som avses i djurskyddslagen hos regionförvaltningsverket eller anmälan till regionförvaltningsverket. Sådana platser är till exempel cirkusar, djurgårdar och -utställningar, djuraffärer, smådjurshotell, stora kennlar samt trav- och ridstall, viltdjursfarmer och produktionsfarmer för kött, ägg eller avelsdjur. Utan misstanke får inspektioner också utföras vid djurtävlingar och andra motsvarande tillställningar. Kommunen ska göra upp en plan för hur tillsynen över tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet ordnas på kommunens område.

8.5.4 Småskaliga slakterier

På Västkustens miljöenhets område finns inga småskaliga slakterier.

8.5.5 Djurtransporter

Om det finns skäl att misstänka att djur transporteras i strid mot bestämmelserna om djurtransporter har polisen, kommunveterinären och regionförvaltningsverket rätt att inspektera djurtransporten. Vid inspektion av en djurtransport har myndigheten rätt att också inspektera transportutrustningen. Gränsveterinärer och besiktningsveterinärer inspekterar djurtransporter i sina verksamhetsområden också utan misstanke om överträdelse av bestämmelserna.

8.6 Stödövervakning

En central del av den gemensamma jordbrukspolitiken är de så kallade tvärvillkoren, som är bindande för jordbrukarna. Lakttagandet av dessa villkor är en förutsättning för utbetalning av EU:s direktstöd och de av EU delvis finansierade stödformerna miljöstöd, kompensationsbidrag och stöd för djurens välbefinnande.

8.7 Märkning av djur och tillsyn av registrering

Kommunveterinären övervakar att kraven enligt lagen om ett system för identifiering av djur uppfylls och hen vidtar åtgärder vid upptäckt av försummelse.

9 Verkställandet av veterinärvårdstjänster

De veterinärtjänster som kommunen ordnar eller anskaffar som köpta tjänster måste vara lämpliga ur veterinärmedicinsk synpunkt. Kommunerna ska följa med tillgången och kvaliteten på samt dimensioneringen av tjänsterna inom ramen för miljöhälsovårdens kvalitetskontroll.

9.1 Grundläggande veterinärtjänster

Kommunen/samarbetsområdet för miljöhälsovården ska ordna med grundläggande veterinärtjänster som är tillgängliga vardagar under tjänstetid för nyttodjur som kommuninvånarna och sammanslutningar med hemort i kommunen håller. För andra husdjur än nyttodjur ska dock tjänsterna ordnas bara, om sådana tjänster inte annars finns tillgängliga inom samarbetsområdet.

Enligt veterinärvårdslagens definition är nyttodjur husdjur som hålls för jordbruk eller annan näringsverksamhet eller utnyttjas för arbetsprestationer som människan behöver. Nyttodjur är enligt förarbetena till lagen inte djur som används som sällskap eller för hobby- eller tävlingsändamål. När det gäller akut veterinärhjälp avgränsar veterinärvårdslagen kundkretsen så att t.ex. ägare av fritidsbostäder vars officiella hemkommun är en annan blir utanför. Lagen hindrar ändå inte kommunen att erbjuda tjänster också till andra än den egna kommunens invånare eller samfund, om det finns resurser för det och tjänsterna för utomstående inte försvagar tillgången på tjänster för den egna kommunens invånare.

En kommun är inte skyldig att ordna med grundläggande veterinärtjänster för andra husdjur än nyttodjur till den del att det inom samarbetsområdet finns privata veterinärer eller veterinärstationer som kan tillfredsställa behovet av tjänster. Kommunen ska i sin egen veterinärvårdsplan kunna visa, att det hela tiden finns tillgång till ett tillräckligt stort utbud av privata veterinärtjänster av tillräckligt god kvalitet, om kommunen inte själv ordnar med grundläggande veterinärtjänster för alla husdjur. Kommunen ska ha beredskap att sköta också andra än nyttodjur, om det privata serviceutbudet visar sig vara otillräckligt eller upphör. Indelningen i nyttodjur och icke-nyttodjur kan vara problematisk och lämna rum för tolkning särskilt när det gäller hästar. I praktiken är det skäl för kommunen att vara beredd på att producera grundläggande veterinärtjänster för alla hästar i dess område, om det inte är säkert att det finns ett privat serviceutbud.

I motiveringarna till veterinärvårdslagen har som nyttodjur klassats slädhundar som används inom turismnäringen, ridskolornas hästar, djur som används inom handikappvården, ledhundar och sådana djur inom primärproduktionens näringsliv som för att garantera en fortsatt yrkesmässig verksamhet i princip kan ersättas med ett annat likvärdigt djur.

Kommunen kan om den så önskar ordna med mer omfattande grundläggande veterinärtjänster än vad miniminivån enligt veterinärvårdslagen förutsätter. Det är skäl att beakta områdets näringsstruktur vid planeringen av servicen i samarbetsområdet.

Vid bildandet av samarbetsområden för miljö- och hälsovården har en av de centrala målsättningarna varit att få en bra arbetsfördelning mellan veterinärerna och den övriga personalen, samt att möjliggöra och stödja specialisering. Detta bör beaktas förutom då tillsynsuppgifterna avgränsas från praktiken, också i den inbördes arbetsfördelningen på praktiken och genom att avgränsa tidsbeställda hälsovårdsuppgifter från den akuta veterinärvården.

9.1.1 Innehåll

Med grundläggande veterinärtjänster avses veterinärtjänster som ges på grundval av veterinärmedicinsk allmän undersökning eller klinisk undersökning på djurhållningsplatsen eller på en vanlig veterinärmottagning.

Enligt motiveringarna till lagen är grundläggande veterinärtjänster sådana veterinärtjänster som är nödvändiga för förebyggande av sjukdomar som smittar från djur till människor samt tjänster som kan motiveras med produktionsekonomiska, epidemiologiska eller djurskyddsmässiga orsaker.

9.1.1.1 Telefonrådgivning

Kommunen ska ordna en möjlighet för djurägarna att få veterinärrådgivning om husdjurens hälsa och sjukdomar samt om djurhållning och välbefinnande också per telefon. Rådgivningen om icke akuta fall kan begränsas till en viss tidpunkt som meddelas åt kunderna.

Tills vidare kan kunder inom området för Västkustens miljöenhet ta kontakt med den tjänsteinnehavare de vill för att få råd, beställa tid eller för att göra anmälningar om djurhållning.

Samtliga veterinärer har telefontid mellan kl. 8–9 varje vardag. Kostnaderna för detta motsvarar kostnaderna för normala telefonsamtal.

9.1.1.2 Sjukvård

Den sjukvård som ingår i de grundläggande veterinärtjänsterna är grundläggande undersökning av kliniskt sjuka djur, bedömning av vårdbehov och vård eller remiss till fortsatt vård. Till grundläggande veterinärtjänster hör också kirurgiska ingrepp till den del man med grundläggande veterinärutbildning kan utföra operationer i vanliga mottagningslokaler, vårdutrymmen och djurstall utan specialinstrument. Till operationer som ingår i de grundläggande veterinärtjänsterna hör exempelvis avlägsnande av främmande föremål från nötkreatur och pyometraoperationer på hundar. Man har inte tillgång till assisterande personal på mottagningarna inom Västkustens miljöenhet. Vid behov finns det möjlighet till samarbete mellan veterinärerna.

9.1.1.3 Hälsovård

De grundläggande veterinärtjänsterna ska riktas framför allt till förebyggande verksamhet för att bibehålla och främja djurens hälsa och välbefinnande. Hälsokontroller av olika husdjur hör till de grundläggande veterinärtjänsterna. Vaccinationer, avmaskning, sterilisation och kastrering av katter samt kastrering av hundar hör till de normala grundläggande veterinärtjänsterna, liksom också undersökningar och vård som hänför sig till fertiliteten hos idisslare och hästar. Kommunen är ändå inte skyldig att ordna med veterinärer för praktikuppgifter som kräver specialkompetens eller -utbildning. Att ordna med veterinärer för seminestationer för nötkreatur, svin eller hästar eller företag som arbetar med rehabilitering av djur hör inte heller till den grundläggande veterinärvård som kommunen ska stå för.

9.1.1.4 Avlivning

Avlivning av husdjur och vilda djur som hämtats till veterinärmottagningen av djurskyddsmässiga skäl samt avlivning av husdjur på grund av sjukdom eller på ägarens begäran hör till de grundläggande veterinärtjänsterna. Kostnaderna för avlivning av vilda djur kan debiteras av regionförvaltningsverket ur anslagen för veterinärvård.

9.1.1.5 Intyg

Konstaterande och fastställande av husdjurs hälsotillstånd på basis av allmän klinisk undersökning med tanke på exempelvis försäkringsbolag, export, import eller handel på den inre marknaden ingår i de grundläggande veterinärtjänsterna.

9.2 Förebyggande hälsovård för nyttodjur

Kommunen ska inom ramen för de grundläggande veterinärtjänsterna ordna med hälsovårdstjänster för de husdjur för vilka det finns ett riksomfattande hälsovårdsprogram och ett ändamålsenligt uppföljningssystem för verkställandet av programmet. Det finns för närvarande två sådana program, Naseva för nötkreatursgårdar och Sikava för svingårdar.

Förebyggande hälsovård för nyttodjur upprätthåller och främjar djurs hälsa och välmående och förbättrar för sin del livsmedelssäkerheten. Med hjälp av ett fungerande hälsovårdssystem kan man effektivt förhindra och följa upp förekomst av smittosamma sjukdomar och produktionssjukdomar på gårdarna. Det samarbete mellan branschen och myndigheterna som görs inom ramen för hälsovården kompletterar myndigheternas sjukdomsbekämpande åtgärder. Programmet utgår ifrån att djuren på de gårdar som ingår i programmet mår bra, att läkemedel används kontrollerat och att läkemedel inte används för att hjälpa upp brister i djurmiljön.

Förutom för nötkreatur och svin har hälsovårdsprogram utarbetats också för andra husdjur som renar, får, pälsdjur och fiskar. För dem finns det åtminstone inte ännu några riksomfattande hälsovårdsprogram och uppföljningssystem. Man håller också på med att utveckla hälsovården för hästar. Kommunen kan om den så önskar ta hänsyn till den lokala näringsstrukturen och ordna med hälsovårdstjänster för husdjuren enligt behov. I nuläget klarar kommunveterinärerna av efterfrågan på hälsovårdstjänster enligt hälsovårdsprogrammen.

9.2.1 Efterfrågan på hälsovårdstjänster

En gård har ofta ekonomiskt viktiga produktionsavtal, där ett av villkoren är att ingå ett hälsovårdsavtal med en veterinär och låta utföra de hälsovårdsbesök som avtalet förutsätter i tid och i överenskommen omfattning. Förbindelserna är ofta av stor ekonomisk betydelse, och kan till exempel höja det producentpris mejeriet eller slakteriet betalar med flera procent.

För att få stöd för djurens välbefinnande ska gården också ingå ett hälsovårdsavtal med en veterinär och låta veterinären utföra regelbundna hälsovårdsbesök på gården. Stödet för djurens välbefinnande kommer sannolikt att i framtiden bli ännu viktigare och en stödform som allt fler gårdar kommer att få. Genom att delta i hälsovården och dess uppföljningssystem kan produktionsgårdarna lättare uppfylla också det krav på kedjeinformation som förutsätts enligt primärproduktionsförordningen (134/2006). Enligt den ska producenten innan han skickar djuren till slakteriet inlämna uppgifter om bland annat läkemedelsbehandling och sjukdomar hos djuren som kan påverka livsmedelssäkerheten. Största delen av mejerierna förutsätter att anmälan görs via det elektroniska uppföljningssystemet (Sikava eller Naseva).

Vid hälsovårdsbesöken lägger veterinären märke till förhållandena och hälsotillståndet. Man går också igenom de viktigaste rutinerna för djurens skötsel och de punkter som är kritiska ur produktionssynpunkt.

9.2.2 Resursbehovet för hälsovårdsarbetet

Runt 90 procent av svingårdarna i landet har redan i nästan tio år hört till Sikava. Antalet nötkreatursgårdar inom Naseva har under de senaste åren fördubblats med ett till två års intervaller och är nu över hälften av gårdarna. Den pågående trenden tillsammans med livsmedelsindustrins, producentorganisationernas och statsförvaltningens gemensamma mål tyder på att Naseva inom de närmaste åren kommer att omfatta nästan alla nötkreatursgårdar på samma sätt som Sikava nu omfattar nästan alla svingårdar.

Både veterinärerna och jordbrukarna kommer under de närmaste åren att behöva flera dagars fortutbildning i hälsovårdsfrågor, till exempel om uppföljningen av sjukdomar på besättningsnivå och bedömningen av djurens välbefinnande. För deltagande i kompletterande utbildning – vilket är obligatoriskt enligt lagen om utövning av veterinäryrket – ska också reserveras en del av veterinärens arbetstid.

9.3 Akut veterinärhjälp

9.3.1 Innehåll

Kommunen ska ordna med akut veterinärhjälp som är tillgänglig under alla tider av dygnet för husdjur som finns på kommunens område.

I den akuta veterinärhjälpen ingår veterinärmedicinsk allmän undersökning av ett djur som insjuknat plötsligt och åtminstone vårdåtgärder av förstahjälpstyp. Som akut veterinärhjälp räknas bland annat behandling av kalvningsförflamning hos kor, konservativ behandling av kolik hos hästar, behandling av akuta inflammationer och smärttillstånd hos husdjur, sår som måste sys samt behandling av chock, förlösningshjälp och kirurgiska ingrepp som måste vidtas för att rädda ett djurs liv, till den del operationerna kan utföras med grundläggande veterinärutbildning i vanliga mottagningsutrymmen och djurstall utan specialinstrument. Kejsarsnitt ska kunna utföras på hundar och katter, om inte operationspatienterna snabbt kan skickas till en vårdplats för fortsatt vård på en tillräckligt nära belägen ort. Avlivning av husdjur och vilda djur som hämtats till veterinärmottagningen på djurskyddsmässiga grunder ingår i den akuta veterinärhjälpen.

Målsättningen för den akuta veterinärhjälpen är att den ska fungera som första hjälp, för behandling i fall där djurets hälsa och välbefinnande är hotat.

9.3.2 Akut veterinärhjälp utanför tjänstetid

Kommunen ska ordna med jourtjänst för akut veterinärhjälp som behövs utanför tjänstetid i samarbete med andra kommuner inom ett jourområde som motsvarar en eller flera ekonomiska regioner eller ett eller flera landskap.

Bildandet av de jourområden som avses i veterinärvårdslagen är obligatoriskt för kommunerna och regionförvaltningsverket har en viktig roll i uppbyggnaden av nya jourområden. Målet bör vara att organisera jourtjänsten så att den omfattar ett område som är minst lika stort som ett landskap. Under övergångsperioden och i exceptionella förhållandena kan jourområdet få motsvara en ekonomisk region.

Verksamhetsområdet för Västkustens miljöenhet motsvarar inte fullt en ekonomisk region. Antalet nyttodjursfall under jourtid är enligt veterinärerna litet men antalet smådjur har ökat kraftigt. Veterinärerna upplever att arbetsbelastningen gällande smådjur har ökat så mycket att det under jourtid behövs fler anställda som ska sköta smådjur. Det har föreslagits en separat jourmottagning och gemensamma arbetsutrymmen med Vasa.

Dejoureringen för djursjukdomar som lätt sprider sig sköts utanför tjänstetid på regionförvaltningsverkets försorg och omfattar hela landet, så att två länsveterinärer alltid dejourerar samtidigt. Namnet och numret på den länsveterinär som för tillfället dejourerar ges av Livsmedelsverkets automatiska telefonsvarare 029 530 4340.

9.3.3 Centraliserad kontaktservice

Västkustens miljöenhet har centraliserad kontaktservice på sitt jourområde på så sätt, att kontaktnumret går direkt till jourhavande veterinär. Telefonnummer till det norra jourområdet (Korsholm, Laihela, Vasa och Vörå) är 0600 399 299 och till det södra jourområdet (Kaskö, Korsnäs, Kristinestad, Malax och Närpes) är 0600 399 199.

9.4 Mål för tjänsternas tillgänglighet och kvalitet

Västkostens miljöenhets veterinärmedicinska mål är att producera akut vård dygnet runt samt grundläggande icke brådskande veterinärvårdstjänster. Resetiden till veterinärmottagningarna bör vara rimlig och det bör beaktas att det är fråga om ett område med skärgård. Målet är att tjänsterna sköts av ordinarie personal som upprätthåller sin kompetens. Mottagningarnas utrustning möjliggör sakenlig förvaring av mediciner och de har tillräckliga vänt- och vårdutrymmen. Det finns utrymmen med övernattningsutrustning för jourhavande veterinärer. Mottagningarnas dagliga städning, avfallshantering och hantering av föråldrade läkemedel har ordnats separat.

Icke brådskande hälsovårdsbesök och massarbetsbesök samt operationsingrepp på friska djur ska utanför semesterperioder kunna erhållas inom tre veckor och under semesterperioder inom sex veckor efter att kontakt tagits.

9.4.1 Tidsbeställning

Tidsbeställning på Västkostens miljöenhets område görs genom att kontakta veterinären vid respektive mottagning. Alla veterinärer har telefontid mellan kl. 8–9 och kan under övrig tjänstetid nås via mobiltelefon. Tjänsteinnehavarna har en geografisk arbetsfördelning, men djurägare kan kontakta den mottagning de själva önskar. Centraliserad tidsbeställning finns inte.

I praktiken organiserar veterinärerna själva sina arbetsdagar med tanke på tidsbeställningar och akuta uppgifter. Ifall det inom någon kommun kommer akuta fall som kommunalveterinären inte hinner med, finns det möjlighet till hjälp från någon av de andra kommunernas veterinärer inom samarbetsområdet.

9.5 Verksamhetsutrymmen

Västkostens miljöenhet har fyra veterinärmottagningar med basutrustning och en mottagning med röntgenapparat.

I budgeten har reserverats medel för underhåll av basutrustningen.

Korsholms kommun ansvarar för IT-utrustning och programvara i enlighet med separat avtal. Veterinärerna använder programmet ProVet eller KuusiVet. Separata databaser finns på varje mottagning. Övernattningsutrymmen för jourhavande veterinär finns vid två mottagningar.

9.6 Köptjänster

Västkostens miljöenhet anlitar privata tjänsteutövare inom veterinärjouren. Deras yrkeskompetens kontrolleras via resp. veterinärs egna dokument och veterinärregistrets offentliga informationstjänst, som upprätthålls av Livsmedelsverket.

9.7 Tjänster utöver grundnivån

9.7.1 Specialveterinärtjänster

Kommuner kan om de så vill ordna specialveterinärvårdstjänster, men veterinärvårdslagen kräver det inte.

Specialveterinärvårdstjänster förutsätts inte av Västkostens miljöenhet. Samarbetsområdets verksamhetsstruktur tas i beaktande i veterinärernas arbetsfördelning samt för fortbildnings- och kompletterande utbildning.

9.7.2 Remitteringsmöjligheter

Kommunen borde sträva till att garantera tillgång till mer krävande veterinärvårdstjänster än de på grundnivå för hästar och smådjur som behöver krävande fortsatt vård, genom att avtala om remissförfarandet med privata häst- och smådjurskliniker eller med universitetets djursjukhus.

Västkostens miljöenhet har inte avtal med övriga kliniker men i praktiken kan veterinären alltid remittera en häst till Hyvinge hästsjukhus eller ett smådjur till Universitetsdjursjukhuset. Detta kräver i praktiken alltid en remiss.

9.7.3 Laboratorietjänster

Den som vill ta privata prov får själv bestämma vilket laboratorium som används. Analys av myndighetsprov utförs vid ackrediterade laboratorier, som Livsmedelsverkets egna laboratorier. Vid provtagningen och skickandet av prov följs anvisningarna i lagstiftningen, eller anvisningar från Livsmedelsverket eller det undersökande laboratoriet.

Vid skickande av smittofarligt material följs Livsmedelsverkets anvisningar till veterinärerna. I anvisningen ingår beskrivning av förfarandet när olika sorters prov packas och skickas. Den veterinär som skickat proven granskar också resultaten när de anlånt och vidtar åtgärder vid behov samt informerar om resultaten.

10 Utvärdering av planerna och verkställandet av dem

Den här planen tas upp till behandling i Västkostens tillsynsnämnd och läggs in i VYHA, som är datasystemet för hantering av uppgifter om tillsynsenheter inom miljö- och hälsoskyddet.

Västkostens miljöenhet utvärderar verkställandet av planen i början av följande år på basen av utvärderingsrapporten. Utvärderingen läggs in i VYHA. Regionförvaltningsverkets utvärdering av den kommunala tillsynsplanen och verkställandet av den används för att utveckla den lokala tillsynen och garantera dess funktion samt vid uppgörandet av nya planer.

11 Kvalitetssystem

Västkostens miljöenhet håller på att skapa ett kvalitetssystem. Det kan utökas att även omfatta djurens välbefinnande då nationella instruktioner ges eller om enheten internt anser att det behövs.

11.1 Insamling av respons

Veterinärvårdstjänsternas tillgänglighet och kvalitet uppskattas för närvarande endast på basen av inkommen respons.

11.2 Behandling av klagomål

Korsholms kommun fungerar som anordnare av veterinärvårdstjänster och -tillsyn samt som arbetsgivare inom Västkostens miljöenhets verksamhetsområde. Korsholms kommuns ansvarsförsäkringar finns i försäkringsbolaget Pohjola.

Miljö- och hälsoskyddschefen bedömer kundklagomål och ersättningskrav som hen fått ta del av och fattar beslut om eventuella fortsatta åtgärder efter att ha hört tjänsteinnehavarna. Ärenden tas vid behov upp till behandling i Västkostens tillsynsnämnd.

Kundklagomål antecknas på samma sätt som övrig respons. Vid behov, eller om kravet är stort, ber man om utlåtande av Veterinärmedicinska skadenämnden samt av eventuella andra sakägare innan beslut om fortsatta åtgärder eller ersättningar fattas. Information som behövs för avgörandet av

ärendet kan fås också från andra källor, t.ex. Livsmedelsverket som övervakar veterinärernas rätt att utöva sitt yrke.

11.3 Utveckling av verksamheten

Vid utveckling av verksamheten tas kundrespons och eventuella klagomål samt tillsynsplanens utvärderingsrapport och eventuella resultat av regionförvaltningsverkets granskningar och revisioner i beaktande. De tas också i beaktande då nya tillsynsplaner görs upp. Inkommen respons bokförs och används vid bedömning av verksamhetens utvecklingsbehov.

12 Uppföljning och rapportering

Uppföljning och rapportering får en allt mer central betydelse. Även en omsorgsfullt utförd tillsyns betydelse och inflytande minskar om det förekommer brister i uppföljning och rapportering. Kommunveterinärerna ansvarar själva för att ärenden fullföljs och efterkontroll sker.

12.1 Efterlevnaden av utfärdade bestämmelser och förbud

Arbete pågår med att skapa ett system och riktlinjer för säkerställandet av att myndighetsåtgärder och eventuella åtgärder slutförs i enlighet med befintliga resurser.

12.2 Övriga rapporter och statistik som begärs av myndigheter

Till följd av veterinärernas myndighetsutövning skapas rapporter och statistik som används i förverkligandet, utvecklingen och utvärderingen av tillsynen. Till dem hör bl.a. djurskyddsinspektionsrapporter/-beslut, hälsogranningsbesök, sjukdomsmisstankar, arbete med tillsyn av djurs hälsa och välmående, som kommunen fakturerar staten för, övriga årsrapporter m.m. som begärs av myndigheter, hälsogranningsplaners anslutningsdokument och remiss inom kontrollen av sjukdomar som ska bekämpas.

Tjänsteinnehavarna ansvarar själva för att data levereras till vederbörande myndighet i tid.

12.3 Statistikföring över användning av veterinärtjänster

Enligt det nationella programmet ska kommunerna, för att kunna uppskatta resursernas tillräcklighet, föra statistik över användningen av de veterinärtjänster som kommunen ordnar. Ur statistiken ska på årsnivå framgå åtminstone antalet sjuk- och hälsovårdsbesök samt besök på mottagningar under tjänstetid samt sjukbesök och besök på mottagningarna under jourtid. Statistiken ska fogas till kommunens utvärdering av verkställandet av sin tillsynsplan och levereras årligen till regionalförvaltningsverket.

I detta nu är det svårt att få information då enheten inte har ett gemensamt datasystem utan varje veterinär själv för in sina besöksuppgifter i sin egen databas. Möjligheterna till att skaffa en gemensam databas ska utredas. Under tiden samlar varje veterinär själv sina uppgifter och rapporterar dem till Västkustens miljöenhet. Antalet sjukbesök i förhållande till utgifter fungerar också som ett måttal för verksamheten vid uppföljning av enhetens budget.

Bilagor

Bilaga 1. Kartläggning över resursbehovet

Bilaga 2. Västkustens miljöenhets personal

Bilaga 3. Privata veterinärtjänster inom Västkustens miljöenhets område

Kunta / Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue

Korsholms kommun / Västkustens miljöenhet

1. ELÄINMÄÄRÄT KUNNAN ALUEELLA

a. Tuotantoeläintilat	Lkm
Nautatilat	151
Sikatilat	140
Lammas- ja vuohitilat	106
Hevostilat	125
Siipikarjatilat	21
Vesiviljelylaitokset	4
Turkistarhat	159
Tarhatun riistan tilat	
Mehiläistarhat	17
Muut tuotantoeläinyksiköt	
b. Lemmikit	Lkm
Arvio lemmikkien määrästä	8 500

2. ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT

a. Terveystuotosopimukset	Lkm
Nauta	Lkm
Tilat, joilla terveystuotosopimus	116
Tilat, joilla terveystuotosopimus kunnaneläinlääkärin kanssa	100
Terveystuototilojen osuus (% kaikista nautatiloista)	86 %
Siat	Lkm
Tilat, joilla terveystuotosopimus	48
Tilat, joilla terveystuotosopimus kunnaneläinlääkärin kanssa	39
Terveystuototilojen osuus (% kaikista sikatiloista)	81 %
Siipikarja	Lkm
Tilat, joilla terveystuotosopimus	
Tilat, joilla terveystuotosopimus kunnaneläinlääkärin kanssa	
Terveystuototilojen osuus (% kaikista siipikarjatiloista)	%
Muut terveystuotosopimukset	Lkm
Tilat, joilla terveystuotosopimus	
Tilat, joilla terveystuotosopimus kunnaneläinlääkärin kanssa	
Terveystuototyön resurssitarve (htv)	htv
b. Muut kunnan eläinlääkäripalvelut, arvio palvelutarpeesta	Lkm
Sairaskäynnit tiloilla (muu kuin terveystuoto)	Lkm
Sairaskäynnit virka-aikana	1 391
Sairaskäynnit päivystysaikana	301
Sairaskäynnit tiloilla pieneläinvastaanotolla	Lkm
Sairaskäynnit virka-aikana	2 674
Sairaskäynnit päivystysaikana	814
Kunnan eläinlääkäripalveluiden resurssitarve (htv)	htv

3. ELÄINTEN TERVEYDEN VALVONTA

a. Terveystuoto	Lkm
Pakolliseen terveystuotoon kuuluvat tilat	Lkm
Siipikarjan salmonellavalvontaohjelma	25
Uudistuseläimiä tuottavat sikalat, salmonellavalvonta	
Keinosiemennyssonneja tuottavat nautojen pitopaikat, salmonellavalvonta	
Raakamaitoa luovuttavat nautojen pitopaikat, salmonellavalvonta	

Vapaaehtoiseen terveysvalvontaan kuuluvat tilat	Lkm
Maedi-visna / CAE	3
Scrapie	3
Tarhattujen hirvieläinten terveysvalvontaohjelma	
Vesiviljelyeläinten terveysvalvontakohteet	14
b. Muu eläinten terveyden valvonta	
Eläinten terveyden valvonnan resurssitarve (htv)	htv

4. SIVUOTOTEVALVONTA

	Lkm
Haaskanpitäjiksi ilmoittautuneet toimijat	
Ilmoitetut haaskat	
Sivutuotealan laitokset	5
Hautaamisilmoitukset	
Sivutuotevalvonnan resurssitarve (htv)	htv

5. ELÄINTEN HYVINVOINNIN VALVONTA

a. Ilmoituksenvaraiset kohteet	Lkm
Kennelit	13
Hevostallit	
Riistanhoidolliset tarhat	
Lihan, munien tai siitoseläinten tuotantotarhat	
Eläinkaupat	
Eläinhoitolat	
b. Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset	Lkm
Arvio epäilyyn perustuvista tarkastuksista	96
c. Muu eläinten hyvinvoinnin valvonta	
Eläinten hyvinvoinnin valvonnan resurssitarve (htv)	htv

6. ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON HENKILÖRESURSSIT

a. Eläinlääkärit	Htv
Eläinlääkäripalvelut	
Eläinten terveyden valvonta	
Sivutuotevalvonta	
Eläinten hyvinvoinnin valvonta	
Elintarvikevalvonta	
Muut tehtävät (Kiertävä eläinlääkäri)	1,0
Eläinlääkärit yhteensä	6
Päivystykseen osallistuvien eläinlääkäreiden määrä (lkm)	lkm
b. Muut kuin eläinlääkärit	Htv
Eläinhoitaja/avustaja	
Terveystarkastajan tekemä eläinsuojeluvalvonta	0,02
Muut tehtävät	
Muut kuin eläinlääkärit yhteensä	
Ostopalvelut eläinlääkintähuollossa (sanallinen kuvaus)	
Ostopalveluiden laajuus ja laatu:	

Väst kustens miljöenhets veterinärer

Korsholm

Veterinär Anne Niemi
Sandasvägen 19
66600 Vörrå
0500 263 207

Kristinestad

Veterinär Jarkko Oksanen och Eira Hyvätti
Mellangårdsvägen 7
64140 Kristinestad
0400 362 462

Malax

Veterinär Sofia Skog
Länsmansvägen 1
66100 Malax
050 338 1144

Närpes

Veterinär Liisa Schreibmaier
Matuschvägen 6
66270 Pörtom
0400 261 667

Kaskö

Bladhskavägen 35
64260 Kaskö

Kaskö servicepunkt öppen var tredje torsdag i månaden kl. 15.00, ifall man bokar tid

Vörrå

Veterinär Heta Kallio
Rejpeltvägen 12
66600 Vörrå
050 303 2556

Tillsynsveterinär

Miia Kytölä
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
044 727 1371

Lista på privata veterinärer inom Västkustens miljöenhets samarbetsområde

Vörå

Anne Niemi, Digi Vet Oy

Sandasvägen 16

66600 Vörå

0400 166 325

anne.niemi@fimnet.fi

Malax

Djurklinik - Eläinklinikka JOHANNA

Köpingsvägen 16

66100 Malax

040 410 0041

Klöset

Annasvägen 6

66100 Malax

06 365 1916

Närpes

Närpes Djurklinik – Närpiön Eläinkliniikka

Bågvägen 8

64230 Närpes

046 938 6128

Vytautas Zidonis

Strandvägen 5060

64610 Övermark

040 465 7419

vytautas@veterinary.fi

Vasa

Taneli Tirkkonen

Kyröntie 26

65320 Vasa

040 761 1008

WasaVet Eläinlääkäriasema - Veterinärstation Kb

Glimmervägen 1

65300 Vasa

06 312 1112

info@wasavet.fi

Djurklinik Saari – Eläinkliniikka Saari

Gerbyvägen 18-22

65230 Vasa

06 321 7300

elainklinikkasaari.vaasa@gmail.com

Västkustens Djurklinik – Länsirannikon eläinkliniikka

Kvartsgatan 1

65300 Vasa

06 356 4600